ROZPORZĄDZENIE WYKONAWCZE KOMISJI (UE) 2019/2180

z dnia 16 grudnia 2019 r.

określające szczegółowe uregulowania w zakresie raportów jakości oraz ich treść na podstawie rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/1700

(Tekst mający znaczenie dla EOG)

KOMISJA EUROPEJSKA,

uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej,

uwzględniając rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/1700 z dnia 10 października 2019 r. ustanawiające wspólne ramy statystyk europejskich dotyczących osób i gospodarstw domowych, opartych na danych na poziomie indywidualnym zbieranych metodą doboru próby, zmieniające rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 808/2004, (WE) nr 452/2008 i (WE) nr 1338/2008 oraz uchylające rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1177/2003 i rozporządzenie Rady (WE) nr 577/98 ([1]), w szczególności jego art. 13 ust. 6,

a także mając na uwadze, co następuje:

(1) Komisja powinna określić szczegółowe uregulowania dotyczące raportów jakości oraz ich treść, w tym wskazać metodę oceny zgodności z wymogami precyzji, w odniesieniu do danych przekazywanych przez państwa członkowskie do Eurostatu.

(2) Środki przewidziane w niniejszym rozporządzeniu są zgodne z opinią Komitetu ds. Europejskiego Systemu Statystycznego,

PRZYJMUJE NINIEJSZE ROZPORZĄDZENIE:

Artykuł 1

Przedmiot

W niniejszym rozporządzeniu określono szczegółowe uregulowania w zakresie raportów jakości oraz ich wymaganej treści, w tym zarys metody oceny zgodności z wymogami precyzji, w odniesieniu do danych, które państwa członkowskie mają obowiązek przekazywać Komisji (Eurostatowi) na mocy rozporządzenia (UE) 2019/1700.

Artykuł 2

Definicje

Do celów niniejszego rozporządzenia stosuje się następujące definicje:

1) „wywiad w zastępstwie" oznacza wywiad przeprowadzany z osobą inną niż osoba, od której wymaga się informacji, na określonych dla każdego badania zasadach wskazujących, w jakich przypadkach wywiady w zastępstwie mogą być akceptowane;

2) „brak odpowiedzi" oznacza, że w badaniu nie udało się zebrać danych dotyczących wszystkich pozycji danych w kwestionariuszu badania lub danych od wszystkich jednostek populacji objętych zbieraniem danych, bądź obu tych rodzajów danych, w szczególności

   a) „jednostkowy brak odpowiedzi" to rodzaj braku odpowiedzi, do którego dochodzi wówczas, gdy nie zebrano danych dotyczących jednostki populacji objętej zbieraniem danych;

   b) „pozycyjny brak odpowiedzi" to rodzaj braku odpowiedzi, do którego dochodzi wówczas, gdy nie zebrano danych dotyczących zmiennej badania w odniesieniu do wyznaczonej jednostki populacji;

3) „błąd próby" oznacza część różnicy między wartością dla danej populacji a wartością oszacowaną na podstawie próby losowej, wynikającą z faktu, że badany jest jedynie podzbiór populacji;

([1]) Dz.U. L 261I z 14.10.2019, s. 1.

4) „błąd nielosowy" oznacza błąd w szacunkach badania, którego nie można przypisać zmienności doboru próby;

5) „zastępowanie" w odniesieniu do respondentów oznacza zamianę jednostki pierwotnie wybranej do próby na inną jednostkę, w tym zamianę między gospodarstwami domowymi lub w obrębie jednego gospodarstwa domowego;

6) „kwalifikujące się jednostki" oznacza zbiór jednostek populacji wybranych z operatu losowania i stanowiących część populacji docelowej;

7) „niekwalifikujące się jednostki" oznacza należące do próby jednostki, które nie są częścią populacji docelowej;

8) „próba netto", nazywana także „próbą osiągniętą", oznacza zbiór jednostek populacji (w tym jednostek rezerwowych) wybranych z operatu losowania, od których uzyskano wystarczającą ilość informacji, aby włączyć te jednostki do szacunków badania;

9) „próba brutto", nazywana także „próbą wstępną", oznacza zbiór jednostek populacji wstępnie wybranych z operatu losowania. Próba brutto obejmuje kwalifikujące się jednostki (próbę netto i jednostki, od których nie uzyskano odpowiedzi), jak również niekwalifikujące się jednostki;

10) „imputacja" oznacza procedurę przypisania wartości do określonej pozycji danych, w przypadku której nie uzyskano odpowiedzi.

Artykuł 3

Raporty jakości

Raporty jakości zawierają dotyczące jakości dane i metadane zgodnie z kryteriami jakości i pojęciami statystycznymi określonymi w załączniku. Raporty te wskazują także wszelkie przypadki, w których nie spełniono odpowiednich kryteriów jakości lub nie zastosowano właściwie pojęć statystycznych.

Artykuł 4

Zarys metod oceny zgodności z wymogami precyzji

Komisja (Eurostat) ocenia, na ile dane przekazywane przez państwa członkowskie zgodnie z załącznikiem II do rozporządzenia (UE) 2019/1700 spełniają wymogi precyzji. W przypadku stwierdzenia przez Komisję (Eurostat) niezgodności z wymogami precyzji niezgodność tę poddaje się ocenie pod względem:

— skali i częstotliwości oraz wpływu na jakość kluczowych wskaźników, zwłaszcza ich porównywalność,

— tego, czy można ją szybko skorygować i czy państwa członkowskie dokonują niezbędnych korekt w efektywny sposób,

— tego, czy niezgodność można pośrednio zmniejszyć, w szczególności za pomocą technik estymacji, i czy państwa członkowskie wprowadzają odpowiednie środki zmniejszające niezgodność,

— zakresu, w jakim państwa członkowskie mają kontrolę nad niezgodnością, która może powstać z przyczyn leżących poza ich kontrolą,

— zakresu, w jakim niezgodność utrzymuje się w trakcie kolejnych rund zbierania danych,

— tego, czy istnieje plan działań naprawczych zatwierdzony przez Komisję (Eurostat) i czy jest on skutecznie wprowadzany w życie; tego, czy plan ten uwzględni czas potrzebny na skorygowanie niezgodności, zwłaszcza w przypadku zbierania danych z badania panelowego.

Artykuł 5

Standardy techniczne przekazywania raportów jakości

1. Aby wspierać zarządzanie jakością i dokumentację procesu, raporty jakości są przekazywane zgodnie ze standardami technicznymi określonymi przez Komisję (Eurostat).

2. Aby umożliwić elektroniczne pozyskiwanie danych, raporty jakości są przesyłane do Komisji (Eurostatu) za pośrednictwem pojedynczego punktu kontaktowego.

Artykuł 6

Niniejsze rozporządzenie wchodzi w życie dwudziestego dnia po jego opublikowaniu w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.

Niniejsze rozporządzenie wiąże w całości i jest bezpośrednio stosowane we wszystkich państwach członkowskich.

Sporządzono w Brukseli dnia 16 grudnia 2019 r.

W imieniu Komisji
Ursula VON DER LEYEN
Przewodnicząca

ZAŁĄCZNIK

Kryteria jakości i pojęcia statystyczne

Raporty jakości powinny zawierać dotyczące jakości dane i metadane zgodnie z następującymi kryteriami jakości i pojęciami statystycznymi.

Jeżeli określone pojęcie statystyczne nie jest przydatne dla operacji statystycznej, pojęcie to powinno pozostać w raporcie jakości, opatrzone słowami „nie dotyczy".

1. KONTAKT

Indywidualne lub organizacyjne punkty kontaktowe w odniesieniu do danych lub metadanych, w tym informacje teleadresowe.

2. PREZENTACJA STATYSTYCZNA

Opis rozpowszechnianych danych, które mogą być przedstawiane użytkownikom w postaci tabel, wykresów lub map.

2.1. **Opis danych**

Opis najważniejszych cech zbioru danych.

2.2. **Systemy klasyfikacji**

W stosownych przypadkach wykaz użytych klasyfikacji i rozkładów danych oraz wszelkie odstępstwa od europejskich standardów statystycznych i standardów międzynarodowych.

2.3. **Zakres sektorowy**

Opis najważniejszych tematów objętych zbiorem danych.

2.4. **Pojęcia i definicje statystyczne, w tym okres odniesienia**

Wykaz wszystkich zmiennych, które różnią się od standardowych definicji, z podaniem zastosowanych pojęć krajowych i wszelkich różnic między pojęciami krajowymi a odpowiadającymi im zbiorami danych.

2.5. **Jednostki statystyczne**

Opis jednostek objętych obserwacją

2.6. **Populacja statystyczna**

Opis docelowej populacji statystycznej lub docelowych populacji statystycznych, do których odnosi się zbiór danych, tj. populacji, na temat której mają być zbierane informacje.

2.6.1. *Populacje nieobjęte badaniem*

Informacje na temat podpopulacji nieobjętych zbieraniem danych (np. osób bezdomnych lub mieszkających w instytucjach), w tym opis takich populacji i możliwie najlepsze ich oszacowanie ilościowe.

2.7. **Obszar odniesienia**

Opis obszaru geograficznego, którego dotyczy mierzone zjawisko statystyczne: objęty badaniem obszar geograficzny i wykaz regionów wyłączonych z badania.

2.8. **Zakres czasowy**

Okresy lub punkty w czasie, których dotyczy obserwacja.

3. PRZETWARZANIE STATYSTYCZNE

Operacje przeprowadzane na danych w celu pozyskania nowych informacji zgodnie z określonym zestawem zasad.

3.1. **Dane źródłowe**

Opis źródeł nieprzetworzonych danych statystycznych (np. wywiady, dane administracyjne i wszelkie inne źródła). Jeżeli wykorzystuje się rejestry administracyjne, powinny być one jasno opisane (źródło, podstawowy cel, możliwe wady itp.).

3.1.1. *Operat losowania*

Opis metod użytych do uzyskania lub stworzenia operatu losowania.

3.1.2. *Schemat losowania*

Opis następujących aspektów:

— Rodzaj schematu losowania (warstwowy, wielostopniowy, zespołowy, jednostopniowy, dwustopniowy)

— Kryteria warstwowania i podwarstwowania (warstwowania podrzędnego)

— Wielkość próby

3.2. **Częstotliwość zbierania danych**

Informacja na temat częstotliwości zbierania zbioru danych.

3.3. **Zbieranie danych**

Opis metod zastosowanych w celu zbierania danych (CAPI, CAWI, CATI itp.). Należy załączyć krajowy kwestionariusz użyty do zbierania danych, wraz z jego tłumaczeniem na angielski.

3.4. **Walidacja danych**

Opis procedur użytych do celów sprawdzania i walidacji danych źródłowych i wyjściowych, w tym wyjaśnienie sposobu monitorowania i wykorzystania wyników tych walidacji.

3.5. **Zestawianie danych**

Opis procesu zestawiania danych (np. redagowanie, imputacja, ważenie, dostosowanie z uwagi na braki odpowiedzi, kalibrowanie, zastosowany model itp.). Każdy etap ważenia należy opisać osobno: obliczenie wag wynikających ze schematu losowania próby; dostosowanie z uwagi na braki odpowiedzi (w jaki sposób koryguje się wagę wynikającą ze schematu losowania próby, uwzględniając różnice we wskaźnikach odpowiedzi); kalibrowanie (poziom i zmienne użyte w dostosowaniu, zastosowana metoda); obliczenie ostatecznych wag.

4. ZARZĄDZANIE JAKOŚCIĄ

Systemy i programy istniejące w ramach organizacji, służące do zarządzania jakością produktów i procesów statystycznych.

4.1. **Zapewnianie jakości**

Opis ram zapewniania jakości lub systemu zarządzania jakością (np. EFQM, ISO 9000) stosowanych w organizacji.

4.2. **Ocena jakości**

Opis ogólnej jakości wyników statystycznych, podsumowujący główne zalety i wszelkie niedociągnięcia jakościowe według standardowych kryteriów jakości: przydatność, dokładność, wiarygodność, aktualność, terminowość, porównywalność i spójność. Wspomnieć można kompromisy między aspektami jakości oraz przewidywaną poprawę jakości.

5. PRZYDATNOŚĆ

5.1. **Potrzeby użytkowników**

Informacje (jeżeli są dostępne) na temat (wszelkich nowych) potrzeb użytkowników w odniesieniu do zbieranych danych.

5.2. **Zadowolenie użytkowników**

Informacje (jeżeli są dostępne) na temat poziomu zadowolenia użytkowników danych w odniesieniu do zbieranych i udostępnianych danych.

5.3. **Kompletność**

Opis wszelkich niezgodności pod względem zmiennych, które nie są przekazywane.

6. DOKŁADNOŚĆ I WIARYGODNOŚĆ

6.1. **Ogólna dokładność**

Podsumowanie różnych elementów oceny dokładności, związanych z określonym zbiorem danych lub dziedziną:

— Opis najważniejszych źródeł błędów losowych i systematycznych w wynikach statystycznych, wraz z krótką oceną wszystkich błędów, ze szczególnym uwzględnieniem wpływu na najważniejsze dane szacunkowe.

— W stosownych przypadkach aspekty korekty danych.

6.2. **Błąd próby**

— Opis metodyki obliczania szacunków precyzji.

— Pomiar precyzji danych szacunkowych zgodnie ze specyfikacją techniczną poszczególnych zbiorów danych.

— Błędy standardowe na poziomie krajowym oraz – jeżeli są wymagane – na poziomie regionalnym (NUTS 2) w odniesieniu do najważniejszych wskaźników, o których mowa w załączniku II do rozporządzenia (UE) 2019/1700.

6.3. **Błąd nielosowy**

6.3.1. *Błąd pokrycia*

Opis różnicy między populacją dostępną (badaną) a populacją docelową.

— Częstotliwość i czas aktualizacji operatu.

— Błędy spowodowane rozbieżnościami między operatem losowania a docelowymi populacją i podpopulacjami (nadmierne pokrycie, niepełne pokrycie, błędne klasyfikacje).

6.3.2. *Błąd pomiaru*

Opis błędów, które powstają podczas zbierania danych i powodują, że zarejestrowane wartości zmiennych różnią się od rzeczywistych wartości.

— Opis działań podejmowanych na etapie projektu i testowania kwestionariusza (w tym działań mających wyeliminować błędy powstałe w wyniku zbierania danych na wiele sposobów i z wielu źródeł).

— Opis szkolenia ankieterów.

— Odsetek wywiadów w zastępstwie

6.3.3. *Błąd braku odpowiedzi*

Opis:

— Dostępnych cech osób, które nie udzieliły odpowiedzi.

— Wskaźników jednostkowych i pozycyjnych braków odpowiedzi.

— Wskaźników zastępowania.

— Wielkości próby brutto (wstępna wielkość próby), liczby kwalifikujących się jednostek i wielkości próby netto, w tym jednostek rezerwowych (osiągnięta wielkość próby).

6.3.4. *Błąd przetwarzania*

Opis błędów w przetwarzaniu danych i ich wpływu na ostateczne wyniki zbierania danych, wynikających z błędnego wdrażania prawidłowo zaplanowanych metod.

— Opis kontroli jakości i procesu redagowania danych.

— Opis procedur imputacji.

— Wskaźniki imputacji.

6.3.5. *Błąd w założeniach modelu*

W stosownych przypadkach: opis błędu wynikającego ze specyficznych dla danej dziedziny modeli potrzebnych do zdefiniowania celu estymacji.

6.4. **Wyrównanie sezonowe (w stosownych przypadkach)**

Opis technik statystycznych zastosowanych w celu wyeliminowania efektów sezonowych, które mają wpływ na szereg danych.

6.5. **Korekta danych – strategia**

Opis strategii, która ma na celu zapewnienie przejrzystości rozpowszechnianych danych i zgodnie z którą po zestawieniu danych następuje rewizja danych wstępnych.

6.6. **Korekta danych – praktyka**

Informacje na temat praktyki w zakresie korekty danych.

7. AKTUALNOŚĆ I TERMINOWOŚĆ

Informacje na temat:

— Daty rozpowszechnienia wyników krajowych.

— Liczby dni między końcem pracy w terenie a pierwszym w pełni zwalidowanym przekazaniem danych do Komisji (Eurostatu).

— Daty pierwszego pełnego przekazania danych do Komisji (Eurostatu). Jeżeli przekazanie danych nie odbyło się w terminie określonym w rozporządzeniu (UE) 2019/1700, należy podać przyczynę opóźnienia.

8. SPÓJNOŚĆ I PORÓWNYWALNOŚĆ

Opis spełnienia wymogów określonych w poszczególnych dziedzinach, w tym w stosownych przypadkach wpływ odstępstw od kwestionariusza i definicji.

8.1. **Porównywalność geograficzna**

Opis wszelkich problemów z porównywalnością między różnymi regionami kraju.

8.2. **Porównywalność w czasie**

Informacje na temat długości porównywalnych szeregów czasowych, w tym dotyczące lat, w których wystąpiły przerwy w szeregu czasowym, i przyczyn tych przerw.

8.3. **Spójność między dziedzinami**

Porównanie ze źródłami zewnętrznymi w odniesieniu do wszystkich istotnych zmiennych, jeżeli państwo członkowskie uważa takie dane zewnętrzne za wystarczająco wiarygodne.

8.4. **Spójność między statystykami o częstotliwości krótszej niż rok a statystykami rocznymi**

W stosownych przypadkach.

8.5. **Spójność z rachunkami narodowymi**

W stosownych przypadkach.

8.6. **Spójność wewnętrzna**

Informacje na temat braku spójności w wynikach procesu statystycznego.

9. DOSTĘPNOŚĆ I PRZEJRZYSTOŚĆ

Informacje na temat:

— Formatów rozpowszechniania.

— Dokumentacji dotyczącej metodyki i jakości.

10. KOSZTY I OBCIĄŻENIA

Obciążenia spoczywające na respondentach oraz – jeżeli są dostępne – koszty związane z gromadzeniem i tworzeniem produktów statystycznych. Należy podać średni czas trwania wywiadów z gospodarstwami domowymi. Jeżeli to możliwe i przydatne, czas trwania wywiadów z gospodarstwami domowymi należy zgłaszać w podziale według sposobu zbierania danych.

11. POUFNOŚĆ

Informacje na temat własności danych, wskazujące, w jakim zakresie ujawnienie danych bez upoważnienia mogłoby być szkodliwe lub krzywdzące dla podmiotu będącego ich źródłem lub innych odpowiednich stron.

— Uregulowania dotyczące poufności – opis przepisów innych niż unijne, które mają zastosowanie do poufności informacji statystycznych.

— Poufność – traktowanie danych: ogólny opis zasad stosowanych do traktowania mikrodanych i makrodanych (w tym danych tabularycznych) w odniesieniu do poufności informacji statystycznych.

12. UWAGA

Uzupełniający tekst opisowy, który można zawrzeć w raporcie jakości.